

tijdschrift voor sociologie

In Memoriam Bert PIJNENBURG

Na een kort ziekbed is op 6 april 2001 Bert Pijnenburg overleden, op de leeftijd van 51 jaar. Bert was sinds 1980 als docent politicologie verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Van 1985 tot 1990 was hij ook lid van de redactie van het *Tijdschrift voor Sociologie*, waarvoor hij in 1988 een themanummer samenstelde over 'Coalitievorming in België'.

Bert studeerde sociologie aan de Vrije Universiteit Brussel, en ging daarna aan de slag als assistent bij Herman Deleeck in Antwerpen. In 1980 maakte hij de overstap naar de toen pas opgestarte opleiding politicologie te Rotterdam. Zijn grote liefde ging uit naar het onderwijs, en hierin was hij onvermoeibaar. Werkcolleges en practica hadden zijn voorkeur, want gewerkt moest er worden. Met zijn woordenvloed maakte hij er toch wel halve hoorcolleges van. Heel zijn animo legde hij in de begeleiding van scriptiestudenten. Een korte bespreking duurde gauw een middag, ver aangenaamd met veel koffie, thee en shag. Bert leek elke scriptie wel zelf te willen schrijven.

Grootgebracht in de Zuid-Nederlandse traditie van heldere theorie- en begripsvorming, raakte hij gecharmeerd door de Noord-Nederlandse aandacht voor empirisch onderzoek. In zijn publicaties, ook in vermaarde internationale tijdschriften, combineerde hij beide stromingen. Zijn onderwerpen waren aanvankelijk vooral sociologisch, en met name het thema 'religie en politiek' hield hem bezig, hoewel (of juist omdat) hijzelf fel antiklerikaal was. Zijn studies over het Heizeldrama en over politieke partijvorming op lokaal niveau tonen de overgang aan naar zijn latere typisch politicologisch werk, zoals over coalitievorming en het gedrag van pressiegroepen. Dit laatste onderwerp, gevat in het thema van 'politiek en bedrijfsleven', met als trefwoorden 'lobbying' en 'public affairs management', biologeerde hem steeds meer. Misschien spiegelde hij zich, als geboren Gentenaar, aan die ondernemers, die als slimme lobbyisten het gevestigde gezag weerstaan. Hij vond ze wel vaak dom, want niet op de hoogte van de lobbyliteratuur. Bert beheerste die inderdaad uitzonderlijk. Auteurs, artikelen, jaartallen: hij kon ze direct noemen, en vorig jaar begon hij er nog een nieuw boek over te schrijven.

Over Berts bestuurlijke leven in Rotterdam kunnen wij hier kort zijn. Hij vond dat niet een vorm van leven, maar van corveedienst. Voor zover commissies en vergaderingen onvermijdelijk waren, gaf hij ze een *upgrade* door vaktijdschriften tussen zijn paperassen te leggen. Hij was dan meer geboeid door wat hij las dan door wat hij hoorde. Dilemma's, patstellingen of meningsverschillen tijdens een vergadering benutte hij wel als de juiste momenten om te interveniëren. Dan plaatste hij een relativerend woord en adviseerde ieder "er nog eens over na te denken" en deze vergadering te sluiten.

We zullen Bert missen. Zijn gezondheid liet al enige tijd te wensen over, maar hij wilde hiervoor niet capituleren. Tot vrijwel de dag voor zijn onverwachte ziekenhuisopname gaf hij nog college, begeleidde hij scripties en werkte hij aan de afronding van zijn boek. De studenten in Rotterdam en Leiden verliezen in hem een zeer betrokken docent, die graag uitlegde en motiveerde. De collega's van de afdeling

Politicologie verliezen in hem niet alleen een op zijn vakgebied erudiet collega, maar ook een plezierig mens. Als geboren Gentenaar wist hij onze Hollandse hebbelijkheden op relativerende wijze te becommentariëren. De 21 jaar die hij verbonden is geweest aan onze universiteit laten een blijvende herinnering na, zowel bij collega's als bij (oud-)studenten, en in zijn artikelen en boeken.

Rinus van Schendelen (Erasmus Universiteit Rotterdam)